

det!) Ja, Formanden har taget imod det; det ligger ikke indenfor Formandens Myndighed at begrænse dette Things Myndighed. Naar der nu blev sagt af en æret Taler, at Thinget skal værges Statsborgernes Ytringsfrihed, saa forekommer det mig, at der i hele den Forhandling, saaledes som den hidtil har fundet Sted, har været en mærkelig Legen med Ord. Er det virkelig Statsborgernes Ytringsfrihed, som er Gjenstand for Forhandling? Jeg er dog, mine Herrer, tilbøielig til at tro, at Statsborgernes Ytringsfrihed er et Spørgsmaal af en anden Bestaaelse end det, hvorledes Præsterne som Præster kunne optræde ligeoverfor deres Foresatte; thi det er dog virkeligt et stærkt Stykke, naar et Andragende fra en Præst angaaende hans Embedsgjerning og denne Embedsgjernings Udførelse skal siges ikke vedkommer Præsten, men vedkommer derimod kun Statsborgerne; han staar der i sin Stilling ikke som Menighedsmedlem, som en anden Taler betegnede ham, men han staar i dette Øieblik som Præst, og det er som Præst, at han henvendte sig med Andragende til Rigsdagen (En Stemme: Det er en Misforstaaelse), Ja vist er det en Misforstaaelse; Alt, hvad der ikke stemmer med de Herreres ensidige Opfattelse, er en Misforstaaelse, og alle de religiøse Standpunkter, der ikke ere deres, ere Sylleri. Det har vi hørt saa tit. Jeg beklager kun, at det ærede Medlem for Viborg Amts 4de Valgfreds ikke er tilstede længere iblandt os; ellers tror jeg, (Ufbrydelse) jeg mener naturligvis det tidligere Medlem (Kjer). De Herrer kjende vistnok det tidligere ærede Medlem, han er ikke glemt endnu. Jeg beklager, at han ikke er tilstede. Han havde saa sin en Næse, naar det gjaldt om at værges Menighederne overfor Præsterne, eller naar han fandt, at Præsternes Myndighed gik udover sine Grændser. Han vilde de i alt Fald ikke have kunnet slæbe med paa denne Historie. — Jeg skal ikke fordybe mig i denne Forhandling, men kun slutte med at bemærke, at hvis de Herrer ville gjøre, hvad de kunne, for at indfri den Forpligtelse, vi have overfor Grundlovens aldeles positive Bestemmelse i § 75 om, at de kirkelige Forhold skulle ordnes ved Lov, skal jeg takke de Herrer for enhver Bestræbelse, som rettes mod dette Maal, og jeg skal for mit Vedkommende yde mit Bidrag dertil, selv om denne Forsatning faar et i høj Grad demokratisk Præg; thi det vil jeg selv anse for det Bedste at naae til. Men det er mig en ligefrem Plage som Medlem af dette Thing, at gjøres medansvarlig for Beslutninger, der tages her paa Omraader, hvor jeg ikke føler den ringeste Garanti for Thingets Standpunkt eller for det Maal, hvorefter der sigtes.

Chr. Ravn: Jeg havde ganske vist tænkt mig, da jeg erfarede, at det ærede Medlem for Thisted Amts 2den Valgfreds (Sagb) begjærede

Ordet, at vi vilde faae ganske anderledes Grunde frem. Ja, forresten, jeg havde maaste ikke ventet mig noget Stort i den Retning alligevel, men havde dog tænkt, at der var kommet en hel Del flere, end der kom. Jeg kan imidlertid godt indskrænke mig til ikke at omtale dem, da jeg tror, at Størstedelen af de Tilstedeværende vil vide, at der var Dverdrivelse tilstede. En Ting vil jeg dog gjøre gjældende, og det er, at naar det i Grundloven bestemmes, at Kirkens Forsatning ordnes ved Lov, vil det dog vel komme an paa dem, der give denne Lov, hvordan denne Forsatning vil blive, og derigjennem vilde disse kunne paatrykke hele den kirkelige Ordning sit Stempel. Selv det ærede Medlem for Thisted Amts 2den Valgfreds forudsatte jo, at naar han skulde gjøre sin Indflydelse gjældende i saa Henseende, vilde han søge at gjøre det i den Retning. Jeg kunde ganske vist henholde mig til de Talere, som have talt for Indbringelsen af Forslaget, men jeg vil dog beskuden endnu tillade mig at gjøre enkelte Bemærkninger. Blandt Andet sagde den høitærede Minister, at det var efter modent Overlæg, at Trettesættelsen var kommen frem. Jeg synes nu, at denne Ytring tog sig lidt underlig ud, da Tilrettevisningen kom saa grumme hurtig. Jeg havde derimod tænkt mig, at det var gaaet til paa en hel anden Maade. Tidligere, under den forhenværende Kultusminister, hørte man saa ofte Folk tale om, at nu var nok Hedenstabet kommen tilbords i Kultusministeriet. Det veed jeg nu ikke, men en Ting veed jeg i det Mindste, og det er, at den Værdighed, der før havde været over Kultusministeriet, da var tilstede. Noget Andet var det, da vi fik vor nuværende Kultusminister. Saa saa det ud for mig, som om Værdigheden svandt bort, og der var flere end jeg, der havde det Indtryk. Saaledes var der en Mand paa Tilhørspladsen i fjor, der udtalte for mig, at naar man saa den ærede Kultusministers hele Stilling heri Thinget, fik man det Indtryk, at vor Kirke maatte være en gemjttlig og bevægelig Kirke. Imidlertid fik man dog at vide, at der var nogen Fasthed i Forholdene. Dette kom frem under Behandlingen af Skoleloven, da vi fik at vide, at den høitærede Kultusminister vilde staa fast og overlevere Kirken i selvsamme Stikelse, som han havde faaet den overleveret. Det er nu i Grunden et mærkeligt Standpunkt at ville holde Alt i samme Tilstand, som om der ikke ligesaa vel paa Kirkens som paa Skolens og andre Omraader skulde være en Bevægelse fremad. Vist er det, at der i vort Landsliv, baade paa Skolens og Kirkens Omraade, er en Bevægelse fremad, og at der er en Trang til, at de Former, hvorunder det arbejder, ogsaa skal forandres. Det er altsaa forunderligt, at den høitærede Minister kunde indtage et saa bestemt Standpunkt, men han havde maaste en Følelse af, at hans Tid var fort, hvilket skulde glæde mig meget. Ved at læse i Bladene, at Ministeren havde læst i Kirketidenden, saa tænkte